

بررسی اثر بخشی تزریق تریامسینولون داخل توربینیت تحتانی در مقایسه با مصرف ستیریزین به مدت یک ماه در بیماران دچار رینیت آلرژیک

دکتر مهرداد رقاع^{*}، دکتر سید مصطفی هاشمی^{**}، دکتر سید احمد رضا اخوت^{***}،
دکتر حامد عباسی^{****}

^{*} استادیار گروه گوش، گلو و بینی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

^{**} دانشیار گروه گوش، گلو و بینی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

^{***} دانشیار گروه گوش، گلو و بینی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

^{****} متخصص گوش، حلق و بینی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

تاریخ دریافت: ۸۶/۱۱/۴

تاریخ پذیرش: ۸۷/۳/۲۹

چکیده

رینیت آلرژیک از شایع‌ترین بیماری‌های است. اگرچه داروی انتخابی برای رینیت آلرژیک آنتی‌هیستامین‌های نسل جدید می‌باشند، اما برخی از بیماران به درمان با آنتی‌هیستامین‌های نسل جدید پاسخی نشان نمی‌دهند. به علاوه، برخی از بیماران پذیرش داروی ندارند و داروی خوراکی را به میزان و مدت کافی مصرف نمی‌کنند. هدف این مطالعه، بررسی مقایسه‌ای اثر درمانی تزریق تریامسینولون داخل کونکای تحتانی بینی و درمان طبی با ستیریزین در بیماران مبتلا به رینیت آلرژیک است.

این مطالعه، یک کارآزمایی بالینی بود. جمعیت مورد مطالعه، شامل بیمارانی می‌شد که مبتلا به رینیت آلرژیک بودند. برای بیماران دو پرسشنامه یکی مربوط به شدت عالیم بالینی و دیگری مربوط به کیفیت زندگی تکمیل شد. ۹۰ بیمار مورد مطالعه به دو گروه ۴۵ نفری تقسیم شدند. گروه اول تحت درمان دارویی با ۱۰ میلی‌گرم تریامسینولون در هر کونکای تحتانی بینی و گروه دوم به مدت ۳۰ روز تحت درمان با روزانه یک عدد قرص ستیریزین ۱۰ میلی‌گرم قرار گرفتند، سپس بیماران در پایان هفته‌ی اول و یک ماه بعد از ویزیت اول دوباره ویزیت شدند و پرسشنامه‌های مربوط دوباره پر شد.

شدت عالیم بیماری و کیفیت زندگی ویزیت اول، یک هفته بعد و یک ماه بعد از درمان در بیماران هر دو گروه ارزیابی شد، که از نظر آماری اختلاف معنی‌داری بین داده‌های به دست آمده در هر مقطع زمانی بین دو گروه وجود نداشت.

یک نوبت تزریق تریامسینولون داخل کونکای تحتانی بینی، از نظر کنترل عالیم بالینی و بهبود معیارهای کیفیت زندگی، به اندازه‌ی مصرف روزانه ۱۰ میلی‌گرم قرص ستیریزین به مدت یک ماه مؤثر می‌باشد.

رینیت آلرژیک، تریامسینولون، ستیریزین، کیفیت زندگی.

مقدمه:

روش‌ها:

یافته‌ها:

نتیجه‌گیری:

واژگان کلیدی:

تعداد صفحات:

تعداد جداول:

تعداد نمودارها:

تعداد منابع:

آدرس نویسنده مسئول:

دکتر حامد عباسی، گروه گوش، حلق و بینی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران
E-mail: h_abasi@resident.mui.ac.ir

مقدمه

بر ماست سل‌ها متصل شود، این عمل باعث دگرانواله شدن ماست سل‌ها و آزاد شدن واسطه‌های التهابی می‌شود که عالیم آلرژی را به وجود می‌آورند (۹). عالیم با عطسه شروع می‌شود، آن گاه آبریزش بینی و درعرض ۱۵ دقیقه احتقان بینی روی می‌دهد. عالیم شایع دیگر شامل خارش چشم‌ها، اشک ریزش، خارش گلو، صاف کردن گلو، سر و صدای گوش‌ها، ترشحات پشت حلق، سرفه‌های خشک، قرمزی چشم‌ها، سردرد از نوع فشاری، درد روی سینوس‌های اطراف بینی، کاهش حس چشایی و از دست دادن حس بویایی است (۱۰). عالیم غالب بیماری در افراد مختلف متفاوت است، اما احتقان بینی غالباً ترین علامت است. اگرچه به طور معمول همه‌ی عالیم با درجات متفاوت در بیماران وجود دارند (۱۱).

معیارهای تشخیصی (Allergic Rhinitis and its Impact on Asthma) برای رینیت آلرژیک شامل این موارد می‌باشد: ۱- عطسه، ۲- آب ریزش از بینی، ۳- احتقان بینی، ۴- خارش بینی یا کام یا گلو و ۵- قرمزی، خارش و آبریزش چشم‌ها (۴).

اجزای اصلی تشخیص شامل شرح حال، معاینه، تست پوستی و دیگر تست‌ها می‌باشد، واژه‌ی حساسیت با وجود سطوح افزایش یافته IgE در مقابل یک آلرژن خاص به وسیله‌ی پاسخ به تست پوستی به صورت کهیر یا قرمزی یا به وسیله‌ی آنتی‌بادی IgE خاص آنتی‌ژن در سرم ثابت می‌شود. در بیماران با شرح حال مثبت پاسخ به تست پوستی اغلب باشد عالیم برابر می‌کند (۲).

درمان به دو قسم تقسیم می‌شود، یک دسته تغییراتی که باید در محیط زندگی بیمار داده شود شامل حذف یا کاهش آلرژن‌ها و دسته‌ی دیگر، درمان

رینیت آلرژیک بیماری بسیار شایعی است. درمان رینیت آلرژیک بخش بزرگی از درمان‌های روزانه‌ی متخصصین گوش و حلق و بینی را شامل می‌شود (۱). این بیماری شایع‌ترین تظاهر آلرژی راه‌های هوایی فوکانی می‌باشد (۲-۳). به استثنای ترومما و بدخیمی آلرژی به صورت عامل اویله یا ثانویه در بیشتر از نیمی از بیمارانی که به متخصصان گوش و حلق و بینی مراجعه می‌کنند، وجود دارد (۴-۵).

رینیت آلرژیک ممکن است فصلی یا سالیانه (دایم) باشد. رینیت آلرژیک فصلی بیشتر توسط گرددی گیاهان و حشرات ایجاد می‌گردد. در حالی که رینیت آلرژیک سالیانه اغلب توسط گرد و خاک و فضولات حیوانی ایجاد می‌شود (۶). شیوع بیماری در جوامع صنعتی در حال افزایش است (۷). رینیت آلرژیک در ۸۰٪ افراد مبتلا به آسم رخ می‌دهد و ۴۰٪ بیماران مبتلا به رینیت آلرژیک درجه‌ی از آسم دارند که رابطه‌ی بین این دو بیماری را نشان می‌دهد (۸-۹).

شیوع این بیماری محدود به منطقه‌ی جغرافیایی خاصی نیست. از لحاظ سن، شیوع بیماری در هر سن ممکن است دیده شود ولی بیشترین شیوع آن در سن نوجوانی و جوانی است. شیوع بیماری در هر دو جنس یکسان است و همچنین تفاوت قومی و نژادی گزارش نشده است. شیوع بیماری در جوامع صنعتی در حال افزایش است. بخشی از اهمیت بیماری رینیت آلرژیک به عوارض آن، که ناشی از انسداد مزمن بینی است، مربوط می‌شود (۲-۷).

این بیماری پاتوفیزیولوژی پیچیده‌ای دارد. بعد از حساس شدن مخاط بینی نسبت به یک آلرژن، تماس بعدی باعث می‌شود، آلرژن به گیرنده‌های IgE مستقر

دو پرسش نامه پر شد. پرسش نامه‌ی اول مربوط به ارزیابی عالیم بالینی بیمار بر اساس معیارهای ARIA بود که در آن عالیم پنج گانه‌ی عطسه، آبریزش از بینی، احتقان بینی، خارش بینی، کام یا گلو و قرمزی، خارش یا آبریزش چشم‌ها، بررسی شد و نمرات فاقد عالیم = ۰، عالیم خفیف = ۱، عالیم متوسط = ۲، عالیم شدید = ۳ در نظر گرفته شد، که امتیاز هر علامت به طور جداگانه بررسی شد و در نهایت مجموع امتیازات محاسبه گردید. پرسش نامه‌ی دوام، پرسش نامه‌ی استاندارد کیفیت زندگی در بیماران مبتلا به رینیت آرژیک بود. این پرسش نامه که پرسش نامه Rhinasthma نام دارد، پرسش نامه‌ی استاندارد بررسی کیفیت زندگی در بیماران مبتلا به رینیت آرژیک می‌باشد. این پرسش نامه دارای ۳۰ معیار مورد بررسی است که بر اساس، فقدان مشکل = ۰، خفیف = ۱، شدید = ۲ نمره‌گذاری می‌شد. به این ترتیب بالاترین کیفیت زندگی نمره‌ی صفر و پایین‌ترین کیفیت زندگی نمره‌ی ۶۰ تعلق می‌گیرد.

گروه اول تحت تزریق تریامسینولون ۱۰ میلی‌گرم داخل هر کونکای تحتانی قرار گرفتند. گروه دوام به مدت ۳۰ روز تحت درمان با قرص ستیریزین ۱۰ میلی‌گرم روزانه یک عدد قرار گرفتند. سپس بیماران در پایان هفته‌ی اول و یک ماه بعد از ویزیت اول، دوباره ویزیت شدند و پرسش نامه‌های مربوط بار دیگر تکمیل شد و نمونه‌های جمع‌آوری شده مورد آنالیز آماری با نرم افزار (SPSS, Inc. Chicago, IL) قرار گرفتند.

یافته‌ها

در این مطالعه ۹۰ بیمار بررسی شدند که ۴۵ بیمار تحت درمان با تریامسینولون و ۴۵ بیمار تحت درمان با ستیریزین قرار گرفتند. مطابق نتایج به دست آمده،

دارویی و جراحی است.

اگر چه داروی انتخابی برای رینیت آرژیک آنتی‌هیستامین‌های نسل جدید شامل لوراتادین، فگزوفنادین و ستیریزین می‌باشد، برخی از بیماران با وجود درمان، علامت‌دار باقی می‌مانند (۱۱-۱۲، ۴). به علاوه در برخی از افراد عالیم شدید بوده، بیماران خواهان کترول سریع عالیم خود هستند. همچنین برخی بیماران پذیرش دارویی خوبی ندارند (۵-۷). در مطالعات متعدد تأثیرات مفیدی از تزریق کورتیکواستروئید داخل کونکای تحتانی بینی نشان داده شده است (۱۱-۱۳).

با وجود گزارش‌های اویله مبنی بر کاهش بینایی متعاقب تزریق استروئیدهای ایترانازال که آمبولیزاسیون رتین و واژواسپاسم را به عنوان علت کاهش بینایی در این افراد ذکر کرده بودند (۱۳)، در مطالعات مختلف بعدی اختلالی در دید افراد پس از تجویز ایترانازال مشاهده نشد و تنها چند مورد دویینی گذرا دیده شد. به علاوه عارضه‌ی سیستمیک و یا ساپرشن غدد هیپوفیز آدرنال با تزریق ۴۰ میلی‌گرم تریامسینولون ایترانازال گزارش نشده است (۱۳). با توجه به نکات فوق بر آن شدیم تا میزان اثر بخشی تزریق تریامسینولون به داخل کونکای تحتانی در بیماران مبتلا به رینیت آرژیک را با ستیریزین خوراکی مقایسه کنیم.

روش‌ها

این مطالعه، یک کارآزمایی بالینی است. جمعیت مورد مطالعه، شامل بیمارانی است که بر اساس معیارهای تشخیصی ARIA مبتلا به رینیت آرژیک می‌باشند. بیماران به شیوه‌ی تصادفی ساده در دو گروه ۴۵ تایی قرار گرفتند و پس از کسب رضایت‌نامه، برای هر بیمار

مطالعه، میانگین نمره‌ی کیفیت زندگی در پایان ماه اوّل در گروه دریافت‌کننده‌ی تریامسینولون و ستریزین به ترتیب برابر $9/8 \pm 10/4$ و $11/7 \pm 13/2$ بود که اختلاف معنی‌داری بین دو گروه مشاهده نشد ($P = 0/21$). هیچکدام از بیماران در دو گروه دچار عوارض جانبی داروها نشدند.

بحث

در این مطالعه، میزان مؤثر بودن و کارآمدی تزریق تریامسینولون داخل کونکای تحتانی، در بیماران مبتلا به رینیت آرژیک با درمان انتخابی رینیت آرژیک که مصرف خوراکی آنتی هیستامین‌های نسل جدید (ستریزین) می‌باشد، با هم مقایسه گردید. در این مطالعه، ۹۰ بیمار مورد مطالعه قرار گرفتند که ۴۵ بیمار با تریامسینولون و ۴۵ بیمار با ستریزین درمان شدند. با توجه به نتایج، در شروع مداخلات درمانی، هر دو گروه از نظر شدت عالیم بالینی و کیفیت زندگی در وضعیت مشابهی قرار داشتند. یک هفته بعد از شروع مداخلات درمانی، شدت عالیم بالینی و نمره‌ی کیفیت زندگی در هر دو گروه اختلاف معنی‌داری نداشت. در پایان، یک ماه بعد از شروع درمان نیز با بررسی عالیم بالینی و کیفیت زندگی افراد اختلاف معنی‌داری بین دو گروه مشاهده نشد. از سوی دیگر با بررسی میانگین تغییرات عالیم بالینی در سه مرحله‌ی زمانی و تغییرات کیفیت زندگی مشاهده شد که میانگین تغییرات عالیم بالینی و کیفیت زندگی در دو گروه ستریزین و تریامسینولون در سه مقطع زمانی مورد مطالعه، اختلاف معنی‌داری ندارد. مطالعه‌ی ما نشان می‌دهد که تأثیر درمانی و تأثیر بر کیفیت زندگی در مورد این دو روش درمانی قابل

میانگین نمره‌ی عالیم بالینی در شروع درمان در کل بیماران $9/9$ ($SD = 3/7$) بود. این میانگین برای گروه تریامسینولون و ستریزین به ترتیب $10/9$ ($SD = 3/1$) و $8/9$ ($SD = 3/9$) بود که دو گروه اختلاف آماری معنی‌داری با هم نداشتند ($P = 0/08$).

میانگین امتیاز عالیم بالینی در کل بیماران در یک هفته پس از شروع درمان $3/7 \pm 4/2$ بود. این میانگین برای گروه دریافت‌کننده‌ی تریامسینولون و ستریزین به ترتیب $3/9 \pm 3/6$ و $3/7 \pm 4/1$ بود که اختلاف آماری معنی‌داری بین دو گروه از نظر عالیم بالینی وجود نداشت ($P = 0/84$).

همچنین میانگین امتیاز عالیم کلینیکی بیماری در یک ماه بعد از شروع درمان $4/7 \pm 5/1$ بود که این میانگین برای گروه تریامسیلوون $4/9 \pm 5/7$ و برای گروه ستریزین $4/4 \pm 4/4$ بود و اختلاف آماری معنی‌داری بین دو گروه وجود نداشت ($P = 0/2$). انجام آزمون χ^2 نیز نشان داد که توزیع فراوانی شدت عالیم در دو گروه مورد مطالعه تفاوت آماری معنی‌داری ندارد ($P = 0/4$).

طبق نتایج به دست آمده، میانگین نمره‌ی کیفیت زندگی در کل بیماران مورد مطالعه $12/5 \pm 24/1$ بود. میانگین نمرات کیفیت زندگی در شروع درمان در دو گروه تریامسینولون و ستریزین $11/2 \pm 26/1$ و $13/5 \pm 22/2$ بود که تفاوت معنی‌داری بین دو گروه مشاهده نشد ($P = 0/14$).

یک هفته بعد از شروع درمان میانگین نمره‌ی کیفیت زندگی در گروه تریامسیلوون و ستریزین به ترتیب $7/9 \pm 7/9$ و $9/1 \pm 7/8$ بود که میانگین نمره‌ی کیفیت زندگی در دو گروه تفاوت معنی‌داری نداشت ($P = 0/06$). طبق نتایج به دست آمده از این

مشاهده نشد. بنابراین می‌توان در بیمارانی که تحمل دارویی (Drug Compliance) خوبی ندارند یا تمایل به مصرف روزانه قرص ندارند و یا به دارو مقاومت نشان داده‌اند از این روش درمانی استفاده نمود.

مقایسه است. به عبارت دیگر یک نوبت تزریق تریامسینولون (به میزان ۱۰ میلی‌گرم) در داخل هریک از کونکاهای تحتانی بینی معادل مصرف روزانه یک قرص ستریزین (۱۰ میلی‌گرم) برای مدت ۳۰ روز است و عارضه‌ی جانبی در هیچ کدام از بیماران

References

1. Cummings CW, Haughey BH, Thomas JR, Harker LA, Flint PW. Cummings Otolaryngology: Head and Neck Surgery. 4th ed. Philadelphia: Mosby; 2004. p. 981-9.
2. Scadding GK, Lund VJ. Investigative Rhinology. 1st ed. London: Informa HealthCare; 2004. p. 11-21.
3. Jafek BW, Murrow BW. ENT Secrets. 3rd ed. Philadelphia: Mosby; 2004. p. 114-6.
4. Bousquet J, Van Cauwenberge P, Bachert C, Canonica GW, Demoly P, Durham SR, et al. Requirements for medications commonly used in the treatment of allergic rhinitis. European Academy of Allergy and Clinical Immunology (EAACI), Allergic Rhinitis and its Impact on Asthma (ARIA). Allergy 2003; 58(3): 192-7.
5. Spangler DL, Brunton S. Efficacy and central nervous system impairment of newer-generation prescription antihistamines in seasonal allergic rhinitis. South Med J 2006; 99(6): 593-9.
6. Casale TB, Blaiss MS, Gelfand E, Gilmore T, Harvey PD, Hindmarch I, et al. First do no harm: managing antihistamine impairment in patients with allergic rhinitis. J Allergy Clin Immunol 2003; 111(5): S835-S42.
7. Harvey RP, Comer C, Sanders B, Westley R, Marsh W, Shapiro H, et al. Model for outcomes assessment of antihistamine use for seasonal allergic rhinitis. J Allergy Clin Immunol 2003; 111(5): S835-S42.
8. Settipane RA. Rhinitis: a dose of epidemiological reality. Allergy Asthma Proc 2003; 24(3): 147-54.
9. Tanner LA, Reilly M, Meltzer EO, Bradford JE, Mason J. Effect of Fexofenadine HC1 on Quality of Life and Work, Classroom, and Daily Activity Impairment in Patients with Seasonal Allergic Rhinitis. American Journal of Managed Care 1999; 5(4): 235-47.
10. Baiardini I, Pasquali M, Giardini A, Specchia C, Passalacqua G, Venturi S, et al. Rhinasthma: a new specific QoL questionnaire for patients with rhinitis and asthma. Allergy 2003; 58(4): 289-94.
11. Malone DC, Lawson KA, Smith DH, Arrighi HM, Battista C. A cost of illness study of allergic rhinitis in the United States. J Allergy Clin Immunol 1997; 99(1 Pt 1): 22-7.
12. Van Cauwenberge P, Bachert C, Passalacqua G, Bousquet J, Canonica GW, Durham SR, et al. Consensus statement on the treatment of allergic rhinitis. European Academy of Allergology and Clinical Immunology. Allergy 2000; 55(2): 116-34.
13. Becker SS, Duncavage JA. The role of steroid injection in the management of sinonasal polyps. Curr Opin Otolaryngol Head Neck Surg 2008; 16(1): 38-43.

Original Article**Journal of Isfahan Medical School****Vol 27, No 92, April 2009**

Received: 24.1.2008

Accepted: 18.6.2008

The Effect of Intraturbinal Injection of Triamcinolon in Comparison with Oral Cetirizine in the Treatment of Allergic Rhinitis

Mehrdad Rogha MD^{*}, Saied Mostafa Hashemi MD^{**},
Saied Ahmadreza Okhovat MD^{***}, Hamed Saied Abasi MD^{****}

*Assistant Professor, Department of Otolaryngology – Head and Neck Surgery, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

**Associated Professor, Department of Otolaryngology – Head and Neck Surgery, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

***Associate Professor, Department of Otolaryngology – Head and Neck Surgery, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

****Otolaryngologist, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

Abstract

Background:

Allergic rhinitis is one of the most common diseases. Its high prevalence and negative effects on the quality of life demands an effective treatment. Although new generations of antihistamines are the treatment of choice, some patients do not respond to antihistamines. Furthermore the drug compliance is not enough in a few patients. These factors show that an effective treatment is needed in these settings. This study was designed to evaluate the efficacy of a single dose of triamcinolon injection in the inferior turbinate and daily cetirizine treatments.

Methods:

In this clinical trial, we select our cases among the patients who have allergic rhinitis according to ARIA criteria. For each patient we filled two questionnaires. One contains questions about patient symptoms and other about the patient's quality of life. 90 patients enrolled in our study. The patients equally divided into two groups. The first group received triamcinolon injection in the inferior turbinate and the second group received cetirizine 10 mg daily.

Findings:

The severity of symptoms and quality of life were evaluated at the beginning of study, one week and one month later, there was no significant difference between two groups after treatment.

Conclusion:

A single dose of triamcinolon injection in the inferior turbinate is as effective as one month use of cetirizine 10 mg daily regarding symptom control and quality of life improvement.

Key words:

Allergic rhinitis, triamcinolon, cetirizine, quality of life.

Page count:

6

Tables:

-

Figures:

-

References:

13

Hamed Abasi MD, Department of Otolaryngology Head and Neck Surgery, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.
E-mail: h_abasi@resident.mui.ac.ir